

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

23 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een eventuele studieduurverlenging van de basisopleiding vroedkunde	1
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de bijkomende financiering voor opleidingen die leiden tot de invulling van knelpuntberoepen en de bijkomende subsidiëring voor machineparken in sommige studiegebieden van het technisch en beroepssecundair onderwijs	3
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de financiering van het leerplichtonderwijs	6
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een betere ondersteuning van het kleuteronderwijs	7
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over leerkrachten van allochtone origine	10
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de Europese richtlijn rond kindersitjes en de gevolgen hiervan op experimenten voor leerlingenvervoer	12

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een eventuele studieduurverlenging van de basisopleiding vroedkunde

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, onlangs zei de voorzitter van de Nationale Raad voor Vroedvrouwen dat er misschien een verlenging komt van de studieduur van de basisopleiding vroedkunde. De driejarige bacheloropleiding vroedkunde zou een vierjarige opleiding worden. Daartoe zouden een aantal KB's worden gewijzigd.

Het belangrijkste argument dat de voorzitter van de Nationale Raad voor Vroedvrouwen aanhaalt om te pleiten voor een studieduurverlenging van de basisopleiding vroedkunde is dat de huidige driejarige bacheloropleiding vroedkunde niet volstaat om de doelstellingen te realiseren van de gewijzigde KB's over de uitoefening van het beroep van vroedvrouw. De wijzigingen beogen immers een substantiële uitbreiding van de bevoegdheden van de vroedvrouw.

De verantwoordelijken van de opleidingen vroedkunde aan de hogescholen zijn er evenwel van overtuigd dat de uitbreiding van de bevoegdheden van de vroedvrouw in de driejarige bacheloropleiding vroedkunde kan worden opgevangen. De bestaande driejarige bacheloropleiding vroedkunde voldoet aan alle eisen van een specifieke driejarige basisopleiding zoals bepaald door de Europese richtlijnen. Via de implementatie van de BA/MA-structuur in Vlaanderen hebben alle hogescholen een opleidingsprofiel uitgewerkt. Daarbij werd vertrokken van het in 2002 gepubliceerde beroepsprofiel van de Belgische vroedvrouw, opgesteld door de Nationale Raad voor Vroedvrouwen. Volgens de organisatie leiden de wijzigingen nauwelijks tot een uitbreiding van de bevoegdheden, in vergelijking met de bevoegdheden die gelden sinds de publicatie van het beroepsprofiel in 2002.

Ze zijn alleszins niet van die aard dat de opleidingen moeten worden aangepast. Een aantal van de

nog uit te breiden bevoegdheden van de vroedvrouw zijn al geïntegreerd of kunnen worden geïntegreerd in de huidige driejarige bacheloropleiding, terwijl andere dan weer kunnen worden ondergebracht in een bijkomende opleiding, na de driejarige bacheloropleiding, in de vorm van een bachelor-na-bachelor of een postgraduaat. De bewering van de voorzitter van de Nationale Raad voor Vroedvrouwen dat een driejarige basisopleiding te kort is om competente vroedvrouwen op te leiden, is volgens de opleidingen vroedkunde van de hogescholen dan ook onjuist. Volgens hen is dat zelfs een blamage voor alle hogescholen die hard hebben gewerkt aan een kwaliteitsvolle driejarige bacheloropleiding vroedkunde.

De decreetgever was trouwens slechts bereid om een driejarige bacheloropleiding vroedkunde te financieren. Een bijkomend jaar zou volledig ten laste vallen van de hogescholen. In Wallonië duurt de opleiding vier jaar, maar die wordt volledig door de Franse Gemeenschap gefinancierd.

De hogescholen vinden ten slotte dat het ongepast is dat een beroepsorganisatie zoals de Nationale Raad voor Vroedvrouwen zich uitspreekt over de studieduur van een opleiding. De taak van een beroepsorganisatie bestaat erin om het beroepsprofiel uit te tekenen. De taak van de onderwijsinstellingen bestaat erin het beroepsprofiel te vertalen naar een opleidingsprofiel. De duur van een opleiding is een pure onderwijsaangelegenheid. Het onderwijs wil bepalen hoe de opleiding er moet uitzien, waarmee ik niet wil zeggen dat er geen overleg mogelijk is.

Ik wil u daarover enkele vragen stellen. Bent u op de hoogte van deze ontwikkelingen op federaal niveau? In de Nationale Raad voor Vroedvrouwen zou er ook een delegatie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs, zetelen. Als dat het geval is, zijn die afgevaardigden dan op de hoogte van de mogelijke studieduurverlenging van de basisopleiding vroedkunde? Indien ja, hoe staat u tegenover deze mogelijke wijziging? Ziet u hierin eventueel een mogelijke aanpassing aan de toestand in Wallonië, waar de opleiding vier jaar duurt?

In het licht van uw bezorgdheid over willekeurige studieduurverlengingen van basisopleidingen, vraag ik me af welke initiatieven u zal nemen om dit voor de basisopleiding vroedkunde te verhinderen. Hoe

zou een eventuele studieduurverlenging van de opleiding vroedkunde kunnen passen in de Bologna-hervorming – de implementatie van de BA/MA-structuur – in het Vlaamse hogeronderwijslandschap, waarbij de decreetgever duidelijk heeft gekozen voor een driejarige professionele bacheloropleiding? Als de vierjarige opleiding vroedkunde een feit wordt, bent u dan bereid om de extra kost ervan te dragen, aangezien de hogescholen nu reeds in de wurggreep van de financiering met gesloten enveloppen zitten?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, onderzoek heeft uitgewezen dat de handhaving van een driejarige opleiding geen groot probleem zou zijn. Alle Europese landen organiseren een driejarige opleiding, met uitzondering van Nederland en Frankrijk. Het valt evenwel op dat onze opleiding in die twee landen voldoende wordt geacht om in die landen aan de slag te gaan. In Nederland is het vierde jaar van de opleiding trouwens vooral een managementopleiding, die de studenten vooral moet klaarstomen voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

Misschien willen een aantal universiteiten die opleiding binnenhalen. De argumenten van de hogescholen zijn echter overtuigend: de driejarige cyclus mag gehandhaafd blijven. Er zijn evenwel een paar probleempjes voor het nemen van echografieën en het voorschrijven van medicamenten. Niets weerhoudt er ons echter van om daar in de huidige opleiding aan te remediëren. Ik heb het dan natuurlijk enkel over het voorschrijven van medicamenten die specifiek te maken hebben met de zwangerschap en de uitoefening van hun beroep, en dan eventueel alleen over niet-problematische medicamenten, zoals zware vitaminepreparaten en dergelijke.

Ik geef zelf les aan zo'n hogeschool in het Kortrijkse, en stel vast dat de afgestudeerden hun werk goed aankunnen. Mijn ervaring leert me dat het niet nodig is om hun opleiding met een jaar te verlengen of de opleiding aan een universiteit te doceren.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, ik heb een heel andere bedenking. KB 78 van 1990 bevat een prestatielijst, die bepaalt dat verpleegkundigen en vroedvrouwen dezelfde prestaties mogen leveren. Naar ik hoor, levert dat in de praktijk moei-

lijkheden op. Zo zouden vroedkundigen onvoldoende basiskennis hebben. Dan heb ik het niet over kennis over hun eigen beroep – daar valt helemaal niets op aan te merken –, maar er zijn wel problemen als ze later beroepshalve als verpleegkundige op een andere dienst terechtkomen. Ze kennen weliswaar theoretisch de basistechnieken van bloed prikken, baxters, wondzorg en dergelijke, maar beheersen de praktijk van de verpleegkundige handelingen onvoldoende. Dat zorgt voor enige wrevel op de werkvloer bij specialisten en gynaecologen.

Verder sluit ik me volledig aan bij de vragen van mevrouw Berx. Mijnheer de minister, indien u dat vierde jaar overweegt, wie gaat dat dan financieren? Bent u bereid dit te doen? Zal er daadwerkelijk meer werk worden gemaakt van die basistechnieken, met het oog op het uitvoeren van verpleegkundige technieken?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Berx, om te beginnen moet ik u formeel tegenspreken: ik ben van heel veel dingen niet op de hoogte. In dit geval was ik echter wel op de hoogte van de plannen om de bevoegdheden van de vroedvrouw uit te breiden en de daarmee samenhangende intentie om de eisen van de basisopleiding te vergroten en de studieduur ervan uit te breiden. Dat behoort weliswaar natuurlijk tot de bevoegdheid van mijn federale collega van Volksgezondheid, maar precies omwille van de mogelijke gevolgen voor de opleiding, heb ik er bij hem op aangedrongen om over deze plannen precieze informatie te kunnen krijgen en daar overleg over te kunnen plegen. Minister Demotte heeft me ondertussen ingelicht over de geplande hervormingen. Het overleg moet eigenlijk nog uit de startblokken komen.

U vroeg me of de vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap die zetelt in de Nationale Raad voor de Vroedvrouwen, op de hoogte was van de mogelijke wijziging van de studieduurverlenging. Ik zit hier een beetje mee verveeld. Het klopt dat een lid van onze administratie met raadgevende stem deel uitmaakt van de Nationale Raad voor de Vroedvrouwen. Toen de eventuele studieduurverlenging van de opleiding daar echter te berde werd gebracht, was de toenmalige vertegenwoordiger niet aanwezig. Er is toen blijkbaar ook geen informatie doorgegeven. De ambtenaar in kwestie heeft vorig jaar loopbaanon-

derbreking genomen. Dat is de reden. De ambtenaar is inmiddels wel als vertegenwoordiger in de nieuw samengestelde nationale raad vervangen.

U vroeg welke initiatieven ik zal nemen om te verhinderen dat de basisopleiding vroedkunde langer zou worden. In het algemeen stel ik vast dat wie minder vertrouwd is met de organisatie van het onderwijs, nogal vlotjes oproept om de studieduur van een opleiding te verlengen. Ik kan echter niet aanvaarden dat de omvang van de opleiding zomaar zou worden uitgebreid. In uw inleiding verwees u terecht naar de afstemming tussen beroepsprofiel en opleidingsprofiel. Dat lijkt me inderdaad de basis voor het bepalen van de omvang en de inhoud van de studie. Ik heb op dit ogenblik geen aanwijzingen dat het opleidingsprofiel zo ingrijpend moet worden gewijzigd dat er onvermijdelijk op 240 studiepunten moet worden overgeschakeld. Misschien zal men ons daarvan overtuigen. Ik wil het niet a priori uitsluiten, maar vandaag zie ik geen argumenten om dat te doen.

U vroeg hoe ik denk een eventuele studieduurverlenging van de opleiding vroedkunde te laten passen in de Bologna-hervorming. Op deze vraag kan ik alleen maar een hypothetisch antwoord geven. Dat hangt immers af van de mate waarin dit onderdeel van de federale plannen daadwerkelijk zal worden gerealiseerd. Mocht het toch worden gerealiseerd – en die beslissing komt sowieso toe aan de federale overheid –, dan zullen we dit uiteraard op een of andere manier moeten inpassen in de BA/MA-structuur. Dat is momenteel echter nogal hypothetisch en voorwaardelijk. Ik zal er nu dus niet over improviseren. Het eerste dat ik wens, is een grondig overleg met federaal minister Demotte, om te weten of dit inderdaad nodig is.

U vroeg me of ik in dit geval bereid zou zijn om de extra kosten te dragen, daar, zo stelt u, de hogescholen nu al in de wurggreep van de financiering met gesloten enveloppen zijn. Het klopt uiteraard dat de bevrozing van de huidige enveloppe geen ruimte voor extra's toelaat. U weet echter allen ook dat er een nieuw systeem voor de financiering in de maak is. Als er überhaupt een vierjarige opleiding komt, zie ik dat vierde jaar maar moeilijk worden georganiseerd vóór het nieuwe financieringssysteem in werking is getreden. We weten nu nog niet precies hoe dat nieuwe systeem zal draaien, maar het lijkt me evident dat een erkende opleiding ook volledig wordt gefinancierd. We zullen dat dan mee in rekening moeten brengen. Dat lijkt me evident. Hoe dat dan precies

gaat, hangt af van het nieuwe financieringsmodel. U weet dat we ons terzake nog volop in een overleg- en discussiefase bevinden.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me zeer te horen dat ook volgens u op dit ogenblik het beroepsprofiel en het opleidingsprofiel grotendeels overeenstemmen, zodat er geen enkele reden is om daaraan te gaan sleutelen.

We zijn er inderdaad van op de hoogte dat er een nieuw financieringssysteem zou komen en dat daar nog wel wat discussie over bestaat.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ook ik wil u danken voor uw antwoord. Ik denk dat we allemaal min of meer op dezelfde golflengte zitten. Het leek me interessant daar even een kort gesprek over te hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de bijkomende financiering voor opleidingen die leiden tot de invulling van knelpuntberoepen en de bijkomende subsidiëring voor machineparken in sommige studiegebieden van het technisch en beroepssecundair onderwijs

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, bijkomende investeringen in nijverheidsinfrastructuur, net als bijkomende middelen om de nood aan adequate apparatuur in het technisch onderwijs te lenigen, werden al aangekondigd in de beleidsbrief. In de begroting werd in het kader van het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord 1 miljoen euro gereserveerd voor een premie van 250 euro per leerling in studierichtingen die leiden tot de invulling van een knelpuntberoep. Er wordt in de begroting ook voorzien in een eenmalige injectie in een aantal studiegebieden naar rato van

200 euro per leerling voor de modernisering van de basisinfrastructuur.

De artikelen 9 en 10 van het decreet houdende diverse bepalingen inzake onderwijs van 18 november 2005 geven een decreetale basis aan de bijkomende financiering voor het technisch en beroepsonderwijs. Scholen voor buitengewoon onderwijs worden niet vermeld voor deze bijkomende financiering of subsidiëring. Nochtans willen deze scholen eveneens kwaliteitsvol onderwijs geven en dus ook investeren in een degelijke uitrusting. Zij dragen eveneens bij tot het invullen van sommige vacatures in knelpuntberoepen. Het BuSO staat ook in voor een aantal opleidingen die een dure uitrusting en machines vergen, zoals de studiegebieden auto, metselaar en hout. Het lijkt die opleidingen logisch dat ze eveneens in aanmerking zouden komen voor bijkomende financiële injecties.

Ik wil er trouwens ook op wijzen dat er in het technisch en beroepsonderwijs, naast de harde nijverheidstechnische studiegebieden, nog andere dure studiegebieden zijn, zoals het agrarisch onderwijs en het hotelwezen. Mijnheer de minister, kan worden overwogen om ook het buitengewoon secundair onderwijs in aanmerking te laten komen voor bijkomende financiering voor die opleidingen die leiden tot de invulling van knelpuntberoepen? Kan worden overwogen om ook het buitengewoon secundair onderwijs in aanmerking te laten komen voor een bijkomende subsidiëring voor machineparken en uitrustingsgoederen, zoals de scholen van het voltijds secundair onderwijs voor sommige studiegebieden? Kunt u overwegen om bijkomende middelen vrij te maken voor andere dure studiegebieden in het technisch en beroepsonderwijs, waarvan ik al twee voorbeelden gaf?

De dag nadat ik mijn vraag had ingediend, las ik wel dat u ondertussen hebt aangekondigd dat voor leerlingen uit het TSO/BSO die een horecaopleiding volgen, in een premie wordt voorzien van 235 euro per leerling. Ze kunnen die bijvoorbeeld besteden aan hun persoonlijke uitrusting. Deze maatregel wordt samen genomen met Vlaams minister van Toerisme, de heer Bourgeois.

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Mijnheer de minister, we hebben het hier al uitvoerig over gehad tijdens de bespreking van het decreet en bij de begroting. U hebt toen gezegd dat het om 235 euro per leerling

zou gaan. Hoe zult u dit bedrag aan de scholen overmaken? We hebben toen al gewezen op het feit dat er moet worden nagedacht over hoe de middelen ter beschikking worden gesteld.

Inzake artikel 10 hebt u destijds nadrukkelijk aangekondigd dat het over een eenmalige operatie gaat. Als ik me niet vergis, hebt u de 10 miljoen euro die het jaar daarop vrijkomt wel al bestemd, maar nog niet besteed. U hebt uitspraken gedaan over studiebeurzen in het secundair onderwijs. Misschien zal die 10 miljoen euro daarvoor worden aangewend. Is dit inderdaad een eenmalige operatie of zal ze worden verlengd? Loopt de procedure al? Is er al duidelijkheid over welke scholen middelen krijgen?

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, dit opent de discussie naar wat de hoofdtak van het buitengewoon onderwijs zou moeten zijn: het mogelijk aansluiten bij een opleiding/studierichting, of in de eerste plaats werken aan bepaalde vaardigheden van leerlingen. Als de klemtoon op de opleiding/studierichting ligt, dan kan de leerling in het gewoon of desnoods geïntegreerd onderwijs blijven. Pas als het leerproces te fel wordt geremd, kan de leerling naar het buitengewoon onderwijs worden doorverwezen, waar dan de vaardigheden prioritair worden. Het is dan uiteraard wel wenselijk om de scholen in het buitengewoon onderwijs van dezelfde faciliteiten te voorzien voor opleidingen als de gewone scholen.

Mijnheer de minister, is er al nagegaan welke financiële extra's er nodig zullen zijn?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, de maatregelen waar de heer De Meyer naar verwijst, dienen allebei het doel van de adequatere studiekeuze: door de kosten te drukken en door de leeromgeving aantrekkelijker te maken. We gaan ervan uit dat veel TSO/BSO-studierichtingen interessante leertrajecten bieden en uitlopen op kwalificaties die de leerlingen een sterke positie laten verwerven op de arbeidsmarkt. Ik besef dat het beperkte ingrepen zijn die hoogstens een gedeeltelijke oplossing bieden. We zullen in de toekomst verder moeten gaan, en dan niet alleen op het vlak van budgettaire inspanningen. Oriëntering en studiekeuze

moeten in de nabije toekomst omvattender worden aangepakt.

Het decreet houdende diverse bepalingen inzake onderwijs van 18 november 2005 bepaalt in artikel 9 dat voor de schooljaren 2005-2006 en 2006-2007 wordt voorzien in bijkomende financiering voor scholen en centra voor deeltijds onderwijs die opleidingen geven die leiden tot de invulling van knelpuntberoepen, om de kost voor leerlingen in voormelde studierichtingen te verminderen. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van deze bijkomende financiering.

In het besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2006, artikelen 5 en 6, werden de betrokken studierichtingen en opleidingen opgenomen, waaronder een tiental uit het buitengewoon secundair onderwijs, zoals bijvoorbeeld slagersgast en organisatiehulp. Het moet wel opgemerkt dat de uitvoering van de maatregel naar het buitengewoon onderwijs gepland is voor volgend schooljaar.

Mijnheer Van Baelen, ik durf uit mijn hoofd de details over de procedure niet te improviseren. We maken de bedragen over aan de scholen in functie van het aantal leerlingen in de betrokken richtingen. We vragen de scholen om ervoor te zorgen dat op het einde van het jaar de leerlingen zelf kunnen vaststellen dat deze vermindering heeft plaatsgegrepen in de kost voor de persoonlijke uitrusting. Dat moet blijken uit de facturen die ze hebben gekregen. De overheid moet ook kunnen vaststellen dat die middelen inderdaad zijn gebruikt om de facturen te verminderen. Als scholen het geld niet nodig hebben om facturen te verminderen, dan moeten ze het terugstorten. We hebben wel een brede notie van de facturen waarover het gaat. Het gaat in eerste instantie om tastbare, materiële, persoonlijke uitrusting. In tweede instantie kunnen het kosten zijn die te maken hebben met de opleiding, zoals verplaatsingskosten.

In aanvulling op het genomen besluit inzake de premie knelpuntberoepen hebben we recent besloten om dit ook te doen voor de studierichtingen hotel, restaurant-keuken en hulpkok.

De formulering van artikel 10 van het decreet houdende diverse bepalingen inzake onderwijs van 18 november 2005 staat niet toe dat deze operatie wordt opengetrokken naar het buitengewoon onderwijs. Het artikel stelt immers – en u citeert dat artikel correct in de inleiding tot uw vragen – dat er voor het

schooljaar 2005-2006 voorzien wordt in een éénmalige, bijkomende subsidiëring voor machineparken en uitrustingsgoederen voor scholen van het voltijds gewoon secundair onderwijs voor de studiegebieden auto, bouw, hout, mechanica-elektriciteit, koeling en warmte, en grafische technieken.

Het artikel kan met andere woorden geen dienst doen als rechtsgrond voor een investering in bijvoorbeeld het agrarisch onderwijs of het buitengewoon onderwijs. Om eventuele investeringsoperaties in de toekomst mogelijk te maken en die verder open te kunnen trekken naar andere studiegebieden – het deeltijds onderwijs en het buitengewoon onderwijs – wens ik in Onderwijsdecreet XVI de nodige rechtsgrond te creëren. Uiteraard zal inzake de uitwerking alles steeds afhangen van de beschikbare begrotingskredieten. Verder willen we stimuleren dat de toetreding van de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs tot de scholengemeenschappen ertoe kan leiden dat bepaalde infrastructuur en uitrusting meer gedeeld wordt dan vandaag het geval is.

De heer Van Baelen had een vraag over de besteding van de 10 miljoen euro. Het is inderdaad een eenmalige budgettaire inspanning. Er heerst misschien enige verwarring omdat ik in de pers heb gezegd dat ik ook maatregelen zou willen nemen over studiebeurzen en dat ik misschien wel een band zie met het type maatregel dat we genomen hebben op basis van artikel 9. Het zou kunnen, maar ik heb absoluut geen beslissing genomen, dat ik een voorstel voorleg waarmee ik de verbetering van de studietoelagen in het secundair onderwijs nog versterk voor leerlingen in dure studierichtingen. Dat zou betekenen dat we de filosofie van artikel 9 bestendigen, zij het alleen voor leerlingen met een studietoelage.

Het bedrag van 10 miljoen euro ligt evenmin vast, maar ik heb dat geld wel gereserveerd in mijn begroting, uit veiligheidsoverwegingen. Ik weet niet of ik 10 miljoen euro nodig zal hebben. Dit bedrag heeft niets te maken met de eenmalige impuls van 10 miljoen euro in uitrusting. Als er ruimte voor bestaat, zou ik dat laatste eventueel willen herhalen. De verdere besteding van mijn budgetten is nog niet besproken in de regering. Ik wil alleszins ruimte creëren voor de verbetering van de studietoelagen. Dat is geen eenmalige ingreep, maar een structurele. Dat zal niet voor alle leerlingen gelden, alleen voor degenen die het het meeste nodig hebben. Ik neem aan dat we daar nog op terugkomen.

Dit is misschien allemaal wat verwarrend, niet alleen voor ons, maar zeker voor de buitenwacht. Ik wil nog beklemtonen dat de maatregelen voor de knelpuntberoepen eveneens worden betaald met tijdelijke budgetten van het departement Werk.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik heb vijf elementen onthouden die me bijzonder belangrijk lijken.

Eerst is er goede nieuws dat het BuSO in aanmerking komt voor de invulling van artikel 9.

Twee, u wilt in Onderwijsdecreet XVI de rechtsgrond voor artikel 10 van het decreet verruimen. Dat is uiteraard ook goed nieuws.

Drie, het is me niet heel duidelijk waar de middelen voor de horecarichtingen vandaan komen.

Minister Frank Vandenbroucke: Die komen uit het budget voor het Vlaamse Meerbanenplan en middelen die ik heb kunnen vrijmaken op de begroting Werk.

De heer Jos De Meyer: Komt er ook geld van minister Bourgeois als minister van Toerisme?

Minister Frank Vandenbroucke: Neen, hij heeft helemaal kunnen rekenen op de generositeit van zijn collega. Het gaat trouwens niet over mijn geld! Het is het geld van de belastingbetaler.

De heer Jos De Meyer: Vier, wat het agrarisch onderwijs betreft, blijf ik op mijn honger zitten. Ik wil er nog eens op wijzen dat dit een bijzonder dure richting is.

Vijf, u hebt gezegd dat u al het mogelijke wilt doen om deze inspanningen in de toekomst voort te zetten. Ik kan deze teneur alleen maar onderschrijven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de financiering van het leerplichtonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik wil graag informeren naar de voorbereiding van het nieuwe financieringsmechanisme in het leerplichtonderwijs. U zegt in uw beleidsbrief 2005-2006 dat u daar tegen het einde van het schooljaar een discussienota over zou klaar hebben.

Over enkele weken start het derde trimester van het schooljaar. Het einde nadert. Welke stappen hebt u al gezet? Wat is uw timing? Dat is ook van belang voor het dossier leezorgkader. Voor mij is het belangrijk om de twee dossiers op elkaar af te stemmen om tot een coherent geheel te komen.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, de hamvraag is niet wanneer de nota klaar zal zijn, maar wel wat erin zal staan. Wat zijn de hoofdelementen van het kaderwerk? Op welke fundamenteen zal de nieuwe financiering gebouwd zijn? Komt er een verdere gelijkschakeling van de financiering van de officiële en van de vrije scholen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: In mijn beleidsnota is inderdaad opgenomen dat er een discussienota komt over de financiering van het leerplichtonderwijs. Samen met mijn kabinet en mijn administratie ben ik volop bezig met de voorbereiding. Zoals u wellicht kunt vermoeden, is het uitwerken van een nieuw financieringssysteem geen eenvoudige opdracht. Ik wil hierbij niet over één nacht ijs gaan: het thema is té belangrijk om er geen grondige studie en voorbereiding aan te wijden.

Bovendien wil ik over dit nieuwe systeem uitvoerig overleg plegen met alle betrokken onderwijsactoren, vooraleer over te gaan tot de invoering ervan. Overigens moet het duidelijk zijn dat het nieuwe financieringssysteem geen doel op zich is. Dit nieuwe mechanisme is wel een belangrijke hefboom die moet

bijdragen om het kernpunt van mijn beleid mee te helpen realiseren, namelijk onderwijskwaliteit voor alle kinderen in Vlaanderen. Daarom is de timing op zich niet het belangrijkste, maar wel dat er een kwalitatief hoogstaand dossier op tafel komt dat de basis vormt voor een grondige discussie. Ik stel uiteraard alles in het werk om voor het einde van het schooljaar te komen met de aangekondigde discussienota. Om dat te bereiken zijn reeds heel wat stappen gezet.

Er is een werkgroep opgericht met medewerkers van het kabinet en de administratie die bezig zijn met de voorbereiding van de discussienota. De eerste discussies in deze werkgroep hebben geleid tot een uitvoerige conceptnota. Die heb ik ondertussen gekregen en een eerste keer met de leden van deze werkgroep besproken en bediscussieerd. Uiteraard heeft die discussie nog niet geleid tot het oplossen van alle vragen en knelpunten, maar vormt dat gesprek een goede aanzet tot interne reflectie en verdere discussie.

Elementen die in deze nota aan bod komen zijn de scope van het nieuwe financieringssysteem, de middelen, de mogelijke indicatoren – oplijsting van een aantal buitenlandse indicatoren en bestaande indicatoren in Vlaanderen – en een eerste aantal mogelijke werkwijzen. Omdat het zo'n omvattend dossier is, heb ik trouwens afgesproken om de frequentie van overleg met deze werkgroep te verhogen, zodat de timing zeker gehaald wordt. Daarnaast loopt er ondersteunend wetenschappelijk onderzoek dat moet bijdragen tot het welslagen van deze omvangrijke operatie.

Ik zal niet nalaten om te gepasten tijde naar buiten te komen met mijn discussienota. Ik zal hiermee in discussie treden met alle betrokkenen en uiteraard ook met de politiek verantwoordelijken hier in het Vlaams Parlement.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Is in de voorbereiding het leerkader opgenomen? Wordt de studiefinanciering gekoppeld aan dit dossier?

Minister Frank Vandenbroucke: Er is ongetwijfeld een inhoudelijke link. Men kan het ene niet zonder het andere conceptueel op punt stellen. We moeten wel opletten dat we niet alles aan alles koppelen, want dan slagen we er niet in om dossiers ook echt af te werken. Er zijn natuurlijk verbanden, maar in de voorbereiding, de discussie en het overleg moeten we

een aantal dossiers apart behandelen als we efficiënt willen werken.

Mevrouw Kathleen Helsen: De verbanden zijn toch sterk en de procedures gelijklopend. Is het dan niet logisch dat ze aan elkaar worden gekoppeld en op elkaar worden afgestemd?

Minister Frank Vandenbroucke: Ze moeten zeker op elkaar worden afgestemd. Er is een ontwikkelingsproces voor het kader voor leerzorg afgesproken. Een gewone werkgroep houdt zich bezig met ontwikkeling. Het gaat ten dele over de conceptuele ontwikkeling. Bij de mensen uit het werkveld speelt natuurlijk voortdurend de vraag hoeveel middelen daarvoor beschikbaar zullen zijn. Die vraag stellen ze zich terecht, en zonder een duidelijk antwoord zal de discussie stilvallen. Die mensen vragen zich ook af hoe de reguliere financiering van het gewoon en het buitengewoon onderwijs zal evolueren, en wat daarbij de impact van gelijkekansenindicatoren zal zijn. Het hangt allemaal samen, maar we moeten vermijden dat het allemaal één groot dossier wordt. Dat is niet beheersbaar.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over een betere ondersteuning van het kleuteronderwijs

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, in de discussie over het al dan niet invoeren van de leerplicht op vijf jaar heeft de minister al een aantal keren laten blijken dat hij de participatie aan het kleuteronderwijs belangrijk vindt, maar die op een andere manier wil stimuleren dan via de invoering van de leerplicht. Aangezien deze participatie vooral van belang is voor het goed aanleren van het Nederlands, is volgens ons een goede omkadering en ondersteuning van het kleuteronderwijs prioritair.

In de vorige legislatuur werden inspanningen gedaan om het kleuteronderwijs meer te waarderen. Nochtans heeft het veld toen al gezegd dat er nog veel

meer zou moeten gebeuren. Het is al lang geleden dat de kleuterschool werd opgevat als ‘de bewaarschool’, waar kinderen gewoon werden opgevangen. De kleuterklassen van vandaag zijn helemaal vernieuwd. Toch blijft een van de meest cruciale problemen het feit dat hier en daar de klassen te groot zijn. Dat heeft ook te maken met de schoolkeuze. Hoe dan ook kan men het Nederlands onmogelijk aan groepen van 25 kleuters of meer aanleren. Ook het detecteren van problemen bij kinderen is moeilijk als de groep zo groot is. Er zijn wel zorgcoördinatoren, maar men vraagt zich af of ze over voldoende uren beschikken. Kleuterleiders en -leidsters moeten sterke figuren zijn, en goed worden ondersteund.

Mijnheer de minister, hoe wilt u de participatie aan het kleuteronderwijs vergroten zonder aan de leerplicht te raken? Heeft de werkgroep die daarmee bezig is, al suggesties geformuleerd? Aan welke maatregelen denkt u om de kwaliteit van het kleuteronderwijs te verbeteren en het onderwijzend personeel beter te begeleiden zodat de leerkrachten gemakkelijker op allerlei nieuwe uitdagingen en eisen kunnen inspelen? Ik denk dan aan het optrekken van de omkadering, want de coëfficiënt is nog altijd niet dezelfde als die van het lager onderwijs. Inzake gelijke onderwijskansen is kleuteronderwijs van essentieel belang.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mevrouw Vanderpoorten heeft gelijk als ze wijst op het belang van het aanleren van het Nederlands op zo vroeg mogelijke leeftijd. Er zijn nog altijd kleuters waarvan we niet weten waar ze ‘uithangen’. Men zegt me dat het over 2 percent van het totaal gaat. Een aantal van hen leert goed het Nederlands aan, via de ouders of een ander privé-initiatief, maar een aantal van die afwezige kleuters zou beter naar school gaan. Ik vraag niet om de leerplicht te verlagen. Is het evenwel niet aan te raden een soort inschrijvingsplicht op te leggen, zodat we weten waar die afwezige kleuters zich bevinden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik ben nog niet in staat om een afgewerkt en definitief antwoord te geven. Ik waardeer de inzet en gedrevenheid van mevrouw Vanderpoorten om kennis te nemen van het actieplan dat ik aan de regering

wil voorleggen. Het actieplan is nog niet helemaal klaar. Ik zal hier uiteenzetten welke hoofdlijnen we verdedigen en waarvan ze er zelf al enkele heeft aan gegeven. Als we de participatie van kleuters willen verbeteren en die participatie willen opvatten als een stap in de integratie van anderstalige kleuters in het onderwijs en de samenleving, dan moet daarvoor in voldoende omkadering worden voorzien. Mevrouw Vanderpoorten heeft dat gezegd, en ik ben het daar helemaal mee eens.

De zes werkingsassen zullen in een nota aan de regering worden opgenomen. Ik som ze op. De eerste is gegevensverzameling. Het zal u misschien verbazen, maar eigenlijk hebben we weinig precieze gegevens over afwezige kleuters. We moeten ze in kaart brengen, niet alleen op landelijk, maar ook op lokaal vlak, want daar moeten zeer doelgerichte acties worden opgezet. Kleuterparticipatie kan worden bevorderd als we zeer doelgerichte acties voor specifieke doelgroepen ontwikkelen. We moeten ze dan wel vinden. De methodiek van gegevensverzameling om dat te bereiken, is er nog niet.

Een tweede krachtlijn die denkwerk en misschien ook maatregelen behoeft, is de kostprijs van het kleuteronderwijs. In vergelijking met andere onderwijsniveaus is de kostprijs van het kleuteronderwijs niet exorbitant, maar hij is niet kosteloos. Misschien moeten we daar iets aan doen.

Ik heb terzake nog geen beslissingen genomen, maar het zou kunnen dat we dat mee in overweging moeten nemen.

Ook moeten we natuurlijk onze kleuterscholen voldoende ondersteunen. Dat hebt u sterk beklemtoond. Ik zal rekening houden met uw bezorgdheid in de nota en tegenover de regering. We moeten ze steunen om minstens twee redenen. Ten eerste is er vandaag soms sprake van grote kleuterklassen, waarin het moeilijk is individuele aandacht en zorg te geven. Mevrouw Vanderpoorten, in de vorige zittingsperiode hebt u daar al heel wat aan gedaan. Zo is onder meer geïnvesteerd in kinderverzorgsters, wat erg welkom was. De vraag is of we dit soort investeringen nog versterken, of dat we andere omkadering, zoals de reguliere, versterken. U hebt daar een punt. Ook dat zal ik mee in overweging nemen als ik dit voorleg aan de regering.

Ten tweede is er de extra werklast die zal voortvloeien uit het actieplan, doordat we aandacht zullen vragen voor de afwezigheid. Daar de aanwezigheid

van kleuters in kleuterscholen niet echt een beleidspeerpunt is, maken individuele scholen daar vaak al evenmin een speerpunt van. Die afwezigheid wordt zelfs niet noodzakelijk systematisch geregistreerd. Dat wel doen brengt heel wat werk en planlast met zich mee, zodat een gepaste methodiek en ondersteuning nodig zijn.

We moeten eveneens de rol van het lokale overlegplatform uitwerken. U weet misschien dat er al enkele LOP's op dit vlak werkzaam zijn. De vraag rijst of we dit kunnen veralgemenen.

Dan is er de overgang tussen opvang, die onder de verantwoordelijkheid van minister Vervotte valt, en onderwijs. Ook daar valt ongetwijfeld wel wat aan te doen. Dat moeten we eveneens bekijken.

Ten slotte is er nog het sensibiliseren, van de doelgroep, namelijk die ouders waarvan de kleuters niet verschijnen in de kleuterschool, maar ook van intermediaire betrokkenen, zoals huisartsen, instellingen die werken onder Kind en Gezin en maatschappelijk werkers. We moeten dus niet alleen doelgroepen, maar ook intermediaire instanties sensibiliseren, net als een aantal organisaties en verenigingen. Onlangs had ik in Genk een ontmoeting met de Turkse verenigingen. Ik heb dat punt ook op tafel gelegd, naast andere punten van de onderwijsproblematiek. Daar is interesse voor, maar dit moet dan ook worden georganiseerd. Zowel ten behoeve van intermediaire individuen, als ten aanzien van organisaties uit het middenveld, als tegenover het heel brede publiek, moeten we sensibiliserende campagnes op poten zetten, waarbij mensen worden overtuigd en zich betrokken voelen bij deze uitdaging. Ik ben hier nog niet helemaal mee klaar, maar probeer het binnen afzienbare tijd af te ronden, zodat ik het kan voorleggen aan de regering.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Uit het antwoord blijkt dat u zeker aandacht hebt voor het kleuteronderwijs. Ik maakte me wat zorgen toen ik in De Standaard van 9 maart het opiniestuk 'Het onderwijs van morgen' las. Ik kon me daar weliswaar in vinden, maar vond dat het stuk zo weinig melding maakte van het kleuteronderwijs. Daarom maakte ik me zorgen over de aandacht voor dat onderwijs. Dat

is eigenlijk de reden voor mijn steeds terugkerende vragen terzake.

Dit is immers ongelooflijk belangrijk. Deze maatschappij schenkt enorm veel aandacht aan het hoger onderwijs. Dat is natuurlijk erg belangrijk, maar ik vind dat men de basis vaak uit het oog dreigt te verliezen, wat zorgt voor een achterstand.

Minister Frank Vandenbroucke: Absoluut.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Ik wil dat beamen. Ik ken de toestand in vele ons omringende Europese landen, waar het kleuteronderwijs minder aandacht krijgt en de kleuterschool ook later begint. Ik ben ervan overtuigd dat de vroege inscholing van onze kleuters deels onze goede cijfers in de diverse OESO-rapporten verklaart.

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Het OVSG heeft hier cijfers gegeven waar de minister van achterover viel. Ze zijn ter sprake gekomen tijdens de plenaire bespreking van de beleidsbrief. Van de 5-jarigen is 98 percent weliswaar ingeschreven, maar in het gemeentelijk en stedelijk onderwijs is 37 à 38 percent regelmatig afwezig, wat dus neerkomt op spijbelen.

Ik volg de minister op dit punt: op macroschaal is dat alles nu misschien geïnventariseerd. Of dat nodig is, is een open vraag. Belangrijker is natuurlijk hoe men op microniveau, in de scholen in kwestie, daarmee omgaat. Ik ben het met u eens, mijnheer de minister. Aangezien hier geen sprake is van leerplicht, wordt het zelfs niet genoteerd. De scholen worden echter gesubsidieerd naargelang het bruto-aantal, terwijl het feitelijke aantal een stuk lager ligt. Dan rijst de vraag welke inspanningen de scholen doen. Dit is inderdaad echter een algemeen debat over die zes punten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over leerkrachten van allochtone origine

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik weet niet of dit wel haar bedoeling was, maar uit een aantal lezersbrieven blijkt dat mevrouw Van Hecke enkele weken geleden het debat over het pluralisme in het onderwijs heeft heropend, door te stellen dat in het VSKO meer moslimonderwijzers voor de klas zouden moeten staan.

Haar uitgangspunt is dat allochtone leerkrachten brugfiguren kunnen zijn tussen de school en de allochtone gemeenschap. Dat betwisten we natuurlijk niet. Ze vervullen zo ook een voorbeeldrol. Het lijkt me alleszins belangrijk dat er meer moslimleerkrachten les zouden geven. Dat is niet nieuw.

In onderwijskringen werd al langer gesteld dat leerkrachten van allochtone herkomst vaak een belangrijke voorbeeldfunctie kunnen vervullen en extra stimulansen kunnen geven aan hun leerlingen. In Limburg zijn er katholieke scholen die heel wat verder gaan en niet alleen katholieke godsdienstles, maar ook islamles aanbieden. Enkele weken geleden verschenen daarover in verschillende kranten trouwens enkele interviews met directeurs.

Wat voor sommige vrije scholen vanzelfsprekend lijkt te zijn, is dat niet voor andere. Tijdens de vorige zittingsperiode werd door een aantal parlementsleden van diverse partijen de mogelijkheid verdedigd om ook vrije scholen ervoor te laten kiezen vrijekeuzeschool te zijn, mits ze aan bepaalde voorwaarden zouden voldoen. Het VSKO is daar nooit voor te vinden geweest, maar nu lijkt er misschien toch een opening te zijn. Ik lees in het gesprek met mevrouw Van Hecke echter ook dat andersgelovigen wel zouden worden toegelaten als leerkracht, maar niet-gelovigen niet, wat dan weer andere reacties heeft opgeroepen.

Ik stel deze vraag nu, omdat dit volgens mij ook een belangrijk element is in de leerplichtfinanciering waarover daarnet werd gesproken. Er zal immers aan scholen worden gevraagd aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Dit zou misschien een van die voorwaarden kunnen zijn.

De financiering van het secundair onderwijs staat onder druk. Misschien is die verbreding tot vrijekeuzeschool wel een mogelijkheid om de financiering van het secundair onderwijs te rationaliseren en te optimaliseren.

Mijnheer de minister, bent u bereid om de door het VSKO op gang gebrachte discussie over meer pluralisme te ondersteunen? Zo ja, op welke wijze? Bent u het ermee eens dat een andere definitie van vrijekeuzeschool kan leiden tot een optimalisatie van het secundair onderwijs? Op die wijze zou er immers een rationeler aanbod aan scholen, maar ook aan studierichtingen kunnen worden georganiseerd, wat van belang is voor de discussie over de financiering van het leerplichtonderwijs.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, ik vind de uitspraak van mevrouw Van Hecke zéér betreurenswaardig. Ik heb zéér sterk de indruk dat ze tegen Vlaanderen is.

Mevrouw Van Hecke staat aan het hoofd van het katholieke onderwijsnet, dat – en Pisa toont dat overduidelijk aan – garant staat voor de onderwijskwaliteit. Ze offert die eigenheid op op het blok van de politiek correcte stemmingmakerij bij de allochtone bevolking. De HOP-betoging was een duidelijk signaal. Nu richt mevrouw Van Hecke opnieuw een duidelijke boodschap aan de sp.a, namelijk dat ze die partij geen strobreed in de weg legt.

Ik wil duidelijk stellen dat het net zich niet moet aanpassen aan de leerkracht, de leerkrachten moeten zich aanpassen aan de pedagogische en andere eigenheden van het net, van de school waar hij/zij lesgeeft. Als het een katholieke school is, moet de leerkracht zich hierin volledig integreren en aanpassen, en de waarden van die bepaalde overtuiging consequent uitdragen. Ik vrees dat het aantal allochtone leerkrachten een belangrijk criterium zal worden in het nieuwe financieringsmodel. In deze anti-eigen cultuurmentaliteit kan, wil en zal ik nu niet en nooit meespelen.

De voorzitter: De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen: Ik krijg als Limburger rillingen van de uiteenzetting van de heer Marginet. Limburg werd als regio zonder stedelijk gebied vrij snel geconfronteerd met heel wat migranten. Limburg stond model op het vlak van integratie en daar

heeft elke partner een geweldige bijdrage toe geleverd, ook het katholiek onderwijs.

Een van de essentiële elementen begin de jaren negentig was dat in katholieke scholen in concentratiewijken islamonderricht werd gegeven op de wijze die mevrouw Van Hecke voorstelt. Men was ervan overtuigd dat een school ook een maatschappelijke taak heeft ten opzichte van de omgeving. Als de omgeving op een bepaalde wijze is samengesteld, dan kan het katholiek onderwijs daar een antwoord op bieden. Ik heb dat altijd toegejuicht, en op een bepaald ogenblik ging het om meer dan dertig scholen. Ze zijn dan in een ontratingsverhaal terechtgekomen, en uiteindelijk schieten er nog veertien over.

Ik vind het erg moedig dat mevrouw Van Hecke en bepaalde directies zeggen dat als dit niet gebeurt, het dweilen is met de kraan open. Er is dan weinig contact met die gemeenschap en de kinderen worden op een bus gezet om een heel eind verder school te lopen. Dat is wat u wilt. U wilt segregatie, aparte scholen maar liefst niet in hun eigen wijk of buurt. Ik raad u aan om eens zo'n school te bezoeken, en u zult zien dat dit erg goed loopt.

Ik doe trouwens mijn hoedje af voor het feit dat moslims kiezen voor een katholieke school. Ze gaan liever naar een school met een religieus pedagogisch project waar ze enkele uurtjes islamonderricht kunnen krijgen. Mijnheer Marginet, u drijft ze naar moskeeën voor het islamonderricht, en dat willen we net vermijden. Er staat in het regeerakkoord dat we zoeken naar een betere opleiding van islamleerkrachten. De minister legt ook contacten met universiteiten om de mogelijkheid voor een opleiding tot imam te onderzoeken. U ondergraaft dat allemaal. Uw spoor wil ik helemaal niet volgen, en ik vind het beneden alle peil.

De heer Werner Marginet: We moeten ons niet aanpassen aan hen, zij moeten zich aanpassen aan ons. Waarom lukte in Limburg met de katholieke Italianen en Polen wel wat nu met de islamitische Marokkanen niet lukt?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik sluit me aan bij de opmerkingen van de heer Van Baelen. Ik kan het echt niet eens zijn met de segregatie-uitspraken van de heer Marginet die helemaal niet kloppen met de opdrachtsverklaring van het katholiek onderwijs. Ik steun mevrouw Van Hecke zowel in haar houding

die ze aannam in Antwerpen bij de HOP-betoging als in haar verklaringen in de krant.

Ik herinner eraan dat de commissie eind april een voorstel van resolutie over allochtonen in het onderwijs zal behandelen. Naar aanleiding van de hoorzitting die daaraan is voorafgegaan, is opgemerkt dat niet alleen in het vrij onderwijs, maar ook in andere netten de aanwezigheid van allochtone leerkrachten nog kan worden opgevoerd. Er is nog werk over de netten heen. Het is een belangrijke factor om tot een samenleving te komen waarin mensen echt samenleven.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer Marginet, uw uitspraken overtuigen me nog meer van het feit dat CD&V nooit zal kunnen samenwerken met het Vlaams Belang.

Ik sluit me volmondig aan bij het betoog van de heer Van Baelen. U zult me nooit horen zeggen dat het in mijn provincie allemaal rozengleur en maneschijn is. Gedurende de voorbije veertig jaar hebben we een eerlijke poging gedaan om op een harmonieuze manier te kunnen samenleven met respect voor ieders cultuur. Het punt waarin we fundamenteel verschillen, is dat u geen respect hebt voor de andere medemens.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige sprekers die de heer Marginet tegenspreken. Ik wil getuigen van een driedaagse reis die mevrouw Van Hecke, twee parlementsleden en ikzelf hebben gemaakt in Kabylie in het kernland van Algerije in het kader van de rechten van de mens. Ze ging er de rechten van de Berbers verdedigen. Het is een vrouw die heel goed weet wat ze zegt. Met haar uitspraken toont ze aan te weten waar de pijnpunten van onze samenleving in de toekomst kunnen liggen. Het siert haar dat ze daar preventief aan wil sleutelen. Dat was echt verstandig.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, de stap die het VSKO zet bij monde van mevrouw Van Hecke, directeur-generaal, is belangrijk en positief. Ten aanzien van de autochtone en allochtone

gemeenschap en met name de grote populatie allochtone leerlingen die school lopen in het vrij onderwijs, zullen allochtone leerkrachten die zijn tewerkgesteld in vrije scholen, een krachtige signaal- en voorbeeldfunctie vervullen.

Ten gronde houdt de stellingname een zoektocht in van het VSKO naar mogelijkheden om in het katholieke basisonderwijs andersgelovige allochtone leraren aan te stellen. Zo interpreteer ik de uitspraken van mevrouw Van Hecke, niet meer en niet minder. Ik vind het signaal dat het VSKO daarmee geeft zonder meer positief.

Het debat over de optimalisatie van het secundair onderwijs waar mevrouw Vanderpoorten naar verwijst, gaat veeleer over een evenwichtig en kwaliteitsvol aanbod van studierichtingen en -gebieden per regio en over een optimale aansluiting op het hoger onderwijs en de regionale arbeidsmarkt, en heeft op deze manier geen rechtstreekse band met de recente stellingname van mevrouw Van Hecke.

De beslissing van het VSKO zegt op zich ook niets over een andere houding ten aanzien van de vrijekeuzeschool. Onderwijsdecreet XIV wijzigde het decreet Basisonderwijs, respectievelijk de Schoolpactwet, op dit vlak en voerde daartoe een aantal voorwaarden in die vandaag enkel kunnen worden ingevuld door officiële scholen.

Mevrouw Vanderpoorten, u vroeg me ook of ik bereid ben de zoektocht van het VSKO naar meer pluralisme te ondersteunen. Zoals ik al zei, onthoud ik uit de uitspraak van mevrouw Van Hecke de absolute bereidheid van het VSKO om te zoeken naar meer mogelijkheden om allochtone leraren tewerk te stellen. De opening die wordt gecreëerd, getuigt van maatschappelijke verantwoordelijkheid en engagement. Samen met u stel ik vast dat het heel belangrijk is om de meerwaarde van allochtone leraren, met name hun rolmodel, hun brugfunctie naar de thuiscultuur van de allochtone leerling en hun weerspiegeling van de leefgemeenschap waarin de school is ingebed, te erkennen. Op dat vlak zullen we het VSKO ten volle ondersteunen.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Er zijn twee onderwerpen door elkaar gehaald. De uitspraken van mevrouw Van Hecke deden mij denken aan de

vrijekeuzescholen. Ik heb ook signalen opgevangen vanuit het gemeenschapsonderwijs. Daar zegt men dat men op bepaalde plaatsen nog moeilijk het aanbod kan blijven invullen omdat de densiteit van de leerlingen zo laag is. Ik denk bijvoorbeeld aan West-Vlaanderen. Daarom pleit ik voor openheid ten opzichte van de financiering van het leerplichtonderwijs. Ik veronderstel dat dit later opnieuw aan bod komt. Ik zal er in elk geval op terugkomen.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, uw reactie sterkt mij in mijn overtuiging. Ik stel met verbijstering vast dat CD&V niet langer de verdediger is van het degelijke en traditionele katholiek onderwijs, maar wel het Vlaams Belang. Wij nemen die rol noodgedwongen op ons.

Als het veertig jaar lang allemaal zo goed is gegaan onder de CVP en CD&V in Limburg, waarom moeten dat dan nu allemaal zo snel veranderen in volksvreemde termen? Ik begrijp het niet goed. De helft van de scholen heeft intussen blijkbaar al afgehaakt. Misschien toont dat aan dat het in de praktijk toch allemaal niet zo goed lukt.

Ik besluit met de opmerking dat ik niet meedoe aan de uitverkoop van ons Vlaams onderwijs.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de Europese richtlijn rond kinderzitjes en de gevolgen hiervan op experimenten voor leerlingenvervoer

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag heeft twee aspecten. Ze gaat over de pilootprojecten in het leerlingenvervoer en over de Europese richtlijn inzake kinderzitjes.

Ik heb vorige week twee vragen ingediend omdat dit ook betrekking heeft op het domein Mobiliteit. Het Algemeen Secretariaat liet me weten dat de minis-

ter van Onderwijs een gecoördineerd antwoord zou geven. Ondertussen heb ik begrepen dat ik mijn vraag toch aan de minister van Mobiliteit zal moeten richten.

Mijn vraag is ingegeven door mijn eigen ervaring. Ik ben actief in de ouderraad in een van de weinige scholen in Vlaanderen die vroeger gemeentelijk onderwijs aanboden. Vandaag is die school opgesplitst: een deel is naar het gemeenschapsonderwijs gegaan, een deel naar het vrij onderwijs. We kregen destijds de garantie dat alles zou blijven zoals het was, het leerlingenvervoer was daar één aspect van. Ondertussen zijn we drie jaar verder en heeft het schoolbestuur willens nillens beslist om de schoolbus af te schaffen omwille van de kostprijs.

In Vlaanderen verrichten veel ouders vrijwilligerswerk. We blijven niet bij de pakken zitten. We hebben zelf een carpoolsysteem georganiseerd. Dat draait sinds september en dat gaat behoorlijk goed. Vooral voor kleuters is de afschaffing van de schoolbus een probleem. Lagereschoolkinderen kunnen met de fiets naar school, zeker in een dorp. Tweeverdieners die geen beroep kunnen doen op familie, staan voor het probleem dat hun kleuters bij de kinderopvang moeten geraken.

Sinds 2003 geldt er een nieuwe Europese richtlijn inzake kinderzitjes, en daardoor komt onze carpooling in gevaar. De federale minister werkt nog steeds aan de uitvoeringsbesluiten van die richtlijn. Voor 8 mei moet hij daarmee klaar zijn. We hebben van hem geen antwoord gekregen op onze vragen. Vanuit veiligheidsoogpunt kunnen we ons vinden in de richtlijn, maar ze is moeilijk te combineren met onze carpooling. De kinderen worden op verschillende dagen door verschillende ouders op hun bestemming gebracht. U ziet het al voor u: de kinderzitjes moeten telkens van auto verwisseld worden. De meeste wagens zijn niet groot genoeg om drie kinderzitjes op de achterbank te installeren. We gebruikten uiteraard altijd veiligheidsgordels. Ons carpoolsysteem staat dus op de helling.

In Het Belang van Limburg stond eergisteren een artikel over de nieuwe wet. Blijkbaar is de occasionele gebruiker vrijgesteld van de verplichtingen in de richtlijn. Carpoolen binnen het onderwijs zou echter niet onder 'occasioneel gebruik' vallen. Als een grootouder de kinderen af en toe naar de school brengt, is hij wel een occasionele gebruiker. Wie moet erover beslissen of ons carpoolsysteem occasioneel gebruik

is? Dat is de politie. We zijn dus afhankelijk van de goodwill van de politionele overheid.

Mijnheer de minister, ik heb uw persmededeling over het leerlingenvervoer gelezen. Ik ben blij dat ik als Truienaar bevoorrecht ben en van het pilootproject kan genieten. Ik hoop dat de twaalf pilootgemeenten u de nodige stof zullen geven om het systeem op korte termijn in heel Vlaanderen toe te passen. Dit leek me de gelegenheid bij uitstek om u ook meer uitleg te vragen over het pilootproject.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de uitvoering en implicaties van de Europese richtlijn over de invoering van kinderzitjes? De gewesten moeten advies geven aan de federale overheid. Begrijpt u dat de carpoolsysteemorganisatie in het gedrang komt? Ook al staat de veiligheid voorop, wat kunt u doen om de carpoolsystemen als occasionele gebruikers te laten catalogiseren?

Kunt u het pilootproject gratis leerlingenvervoer toelichten? Wat is de timing, het stappen- en het evaluatieplan dat u vooropstelt? Kan het carpoolsysteem in scholen in dit project passen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: De vragen die u mij stelt onder punt 1 hebben betrekking op de Europese richtlijn inzake de invoering van kinderzitjes. Dat is een dossier dat mijn minister Van Brempt opvolgt. Ik stel dan ook voor dat u deze vragen aan haar voorlegt.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik zou u even willen onderbreken. U zou deze bezorgdheid aan de minister van Mobiliteit moeten overmaken. Ik kan me inbeelden dat ze niet onmiddellijk van dit probleem op de hoogte is. Het is belangrijk dat jullie dit samen bekijken om de federale regering een fatsoenlijk advies te kunnen verstrekken.

Minister Frank Vandenbroucke: Al die adviezen worden door de Vlaamse Regering besproken. We bekijken dit hoe dan ook samen.

Mevrouw Heeren, uw tweede cluster van vragen draait eigenlijk rond de toelichting van het pilootproject leerlingenvervoer. Dit pilootproject past in de realisatie van het Vlaams Regeerakkoord. In het regeerakkoord staat hierover het volgende te lezen:

‘Basismobiliteit voor leerlingen in het basisonderwijs moet worden gewaarborgd. (...) In de loop van deze legislatuur voeren we projectgewijs, in samenwerking met de lokale besturen en de scholen, netoverstijgend gratis leerlingenvervoer in voor leerlingen in het basisonderwijs.’

De Vlaamse Regering heeft het concept, de selectiecriteria voor kandidaat-gemeenten en de selectie van twaalf pilootgemeenten door een speciaal hiervoor opgerichte ambtelijke commissie goedgekeurd. U kunt dit nalezen in de documenten VR/2005/10.11/DOC 0994, VR/2005/25.11/DOC 1048 en VR/2006/24.02/DOC 0157.

Het is de bedoeling dat de leerlingen in de pilootgemeenten zo veel mogelijk te voet of met de fiets naar school komen. Deze projecten passen in de STOP-benadering. In het licht van deze benadering kiezen we eerst voor stappen en trappen, dan voor openbaar vervoer en ten slotte voor privévervoer. De Vlaamse overheid subsidieert de projecten. De gemeenten kiezen, in samenwerking met de scholen, voor de organisatie van woon-schoolverkeer en/of voor intern vervoer, zoals bijvoorbeeld regelmatig busvervoer naar het zwembad of naar de bibliotheek. In principe beperken de gemeenten zich tot de scholen en de leerlingen op het eigen grondgebied. Samenwerking met andere gemeenten is mogelijk en kan nodig zijn, indien de vrije keuze binnen de eigen gemeente niet kan worden gewaarborgd. Meer gedetailleerde informatie is terug te vinden in de rubriek ‘pilotprojecten basisonderwijs’ op de website www.ond.vlaanderen.be/leerlingenvervoer/projecten.html.

Het is de bedoeling dat het netoverstijgend leerlingenvervoer op de aangewezen plaatsen bij de aanvang van het volgend schooljaar van start gaat. De voorbereidende gesprekken tussen de gemeenten, de scholen en De Lijn, de verplichte partner bij het organiseren van het woon-schoolvervoer, lopen sinds begin maart 2006. Tijdens de maanden maart en april 2006 wordt in de deelnemende gemeenten een nulmeting inzake het STOP-principe uitgevoerd. Deze meting moet aantonen hoeveel leerlingen op dit ogenblik te voet, met de fiets, met de bus en met de auto naar school komen en naar huis gaan. De nulmeting zal bij de evaluatie van de projecten in het voorjaar van 2007 worden gebruikt. Het is de bedoeling dat de gemeenten vooruitgang boeken in de toepassing van het STOP-principe. De komende drie jaar zal, telkens in het voorjaar, een soortgelijke meting worden uitgevoerd. Op basis van de erva-

ringen die we in de pilootgemeenten zullen opdoen en van de tussentijdse evaluaties zal na drie jaar een volledige evaluatie plaatsvinden. Deze evaluatie zal bepalend zijn voor de ontwikkeling van het beleidskader inzake leerlingenvervoer.

Een door de ouders georganiseerd en op vrijwillige basis functionerend carpoolsysteem kan in dit project passen. De gemeenten beslissen, samen met de scholen op het grondgebied, op welke wijze het netoverstijgend leerlingenvervoer concreet vorm krijgt.

Het netoverstijgend leerlingenvervoer past in de toepassing van het STOP-principe. Individueel personenvervoer wordt afgeraden. Stappen en trappen wordt bij voorkeur gestimuleerd. Daarna wordt getracht de leerlingen met het georganiseerd netoverstijgend leerlingenvervoer naar school te brengen. Dit betekent niet dat een carpoolsysteem niet tot de mogelijkheden behoort. In een aantal gevallen zal carpooling een oplossing kunnen bieden. Carpooling valt in elk geval te verkiezen boven individueel leerlingenvervoer door ouders.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mij lijkt carpooling vooral heel belangrijk voor kleuters. De kleinsten, van drie tot zes jaar, vormen ons grootste probleem. Ik heb mijn kind, toen het nog een kleuter van drie jaar was, alleszins nooit alleen naar school laten fietsen.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat valt ook ten zeerste af te raden.

Mevrouw Veerle Heeren: Dat valt zelfs in vrij verkeersarme gemeenten af te raden. De groep van de kleinsten vormt een probleem. Veel mensen denken dat ze terug het busvervoer zullen moeten gebruiken. Als ik het goed heb begrepen, moet eerst het wandelen en het fietsen in de mate van het mogelijke worden gestimuleerd. Het carpoolsysteem kan in dit verband worden ingezet. Busvervoer is in elk geval de duurste oplossing.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat klopt. Het gaat hier om een interessante suggestie. We willen bottom-up werken. Carpooling past in deze gedachtegang. Het is zeker niet de bedoeling dat zo veel mogelijk kinderen de bus nemen. We geven de voorkeur aan stappen en trappen. Dit geldt natuurlijk enkel voor kinderen vanaf een bepaalde leeftijd. Bovendien zijn er voorwaarden inzake de afstand, de goede organi-

satie en de begeleiding. Dat is een hele klus. Ik denk dat we de gemeenten de mogelijkheid moeten geven een hele waaier aan oplossingen te bieden.

Mevrouw Heeren, u zult in Sint-Truiden, samen met de betrokken scholen en met het gemeentebestuur, moeten nagaan hoe u een plan kunt opstellen waarin het stappen en trappen als eerste keuze naar voren wordt geschoven, waarin carpooling als bijkomende optie wordt ingeschreven en waarin het busvervoer en tot slot het individueel vervoer ook een plaats krijgen.

Mevrouw Veerle Heeren: Het eerste onderdeel is zeer belangrijk om dit project te kunnen uitvoeren.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Heeren, ik begrijp uw opmerking. Ik wil het hier evenwel niet over een puur mobiliteitsthema hebben. Het is niet de bedoeling dat regeringsleden het over elkaars bevoegdheden hebben. Uw advies inzake carpooling zal ik echter niet vergeten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
